

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
MATEŘSKÁ ŠKOLA MOUTNICE
KOUZELNÉ PASTELKY**

*Platnost ŠVP PV je od 1. 9. 2026 do 31. 8. 2029 s možností aktualizace vždy
k 1. 9. nového školního roku.*

Č.J. ZMŠ 208/2026

OBSAH.....	2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1 NÁZEV ŠVP	3
1.2 ÚDAJE O ŠKOLE	3
1.3 ZŘIZOVATEL	4
1.4 PLATNOST DOKUMENTU	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
3. PEDAGOGICKÝ TÝM	5
4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
4.1 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	7
4.2 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI	7
4.3 ORGANIZACE	9
4.4 ŽIVOTOSPRAVA	12
4.5 VĚCNÉ PODMÍNKY	13
4.6 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S INDIVIDUÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	17
5.1 VIZE A CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	17
5.2 VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	18
5.3 PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKOVÁNÍ	24
5.4 ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	27
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	30
6.1 CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÝCH BLOKŮ	32
6.2 PLÁNOVÁNÍ VE TŘÍDĚ	43
6.3 PROGRAMY REALIZOVANÉ MŠ	44
1. <i>Adaptační program</i>	44
2. <i>Program „Společně s rodinou a obcí“</i>	45
3. <i>Edukativně stimulační program pro předškoláky a jejich rodiče</i>	46
4. <i>Kulturní a preventivní program</i>	47
7. AUTOEVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY	49
7.1 PLÁN AUTOEVALUACE	49
7.2 VYHODNOCOVÁNÍ AUTOEVALUACE	50
7.3 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	51
7.4 VYHODNOCOVÁNÍ A ÚPRAVY ŠVP	51

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
MOTIVAČNÍ NÁZEV: Kouzelné pastelky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní a mateřská škola Moutnice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Moutnice 277, 664 55 MOUTNICE

Korespondenční adresa:

Základní škola a mateřská škola Moutnice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace, Moutnice 113, 664 55 Moutnice

IČO: 709 83 585

IZO: 107603551

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Milena Emmerová

OSOBA ZODPOVĚDNÁ ZA TVORBU ŠVP: Gabriela Marešová

KONTAKTY:

Internetové stránky: www.skolamoutnice.cz

Elektronická pošta: reditelna@skolamoutnice.cz – ředitelka

ms@skolamoutnice.cz – zástupkyně ředitelky školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Moutnice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Moutnice 277, 664 55 Moutnice

KONTAKTY:

Internetové stránky: www.oumoutnice.cz

Elektronická pošta: starosta@oumoutnice.cz

1.4 Platnost dokumentu

DATUM SCHVÁLENÍ: 28. 8. 2026

PLATNOST A ÚČINNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2026 DO 31. 8. 2029

ČÍSLO JEDNACÍ: ZMŠ 208/2026

PODPIS ŘEDITELE:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola v Moutnicích je venkovskou mateřskou školou, která je součástí Základní školy a mateřské školy Moutnice. Budova MŠ se nachází v obci Moutnice a po rekonstrukci poskytuje dvě třídy s hernami, sociálním zařízením a šatnami. Na budovu navazuje prostorná školní zahrada využívaná pro spontánní i řízené pohybové, badatelské, pěstitelské a environmentální činnosti.

Nevyšší povolený počet dětí je 52. Mateřská škola má dvě věkově smíšené třídy. Toto uspořádání podporuje přirozené vrstevnické učení, vzájemnou pomoc, respekt k odlišným možnostem dětí a vytváří podmínky pro dlouhodobější vztahy ve skupině. Obě třídy pracují podle společných principů ŠVP a prvků programu Začít spolu; konkrétní vzdělávací nabídka je přizpůsobována aktuálnímu složení, potřebám a možnostem dětí v jednotlivých třídách.

3. PEDAGOGICKÝ TÝM

Pedagogický tým obvykle tvoří čtyři učitelky mateřské školy, přičemž v každé třídě působí dvě učitelky. Organizace přímé pedagogické činnosti je nastavena tak, aby se učitelky v jednotlivých třídách podle organizačních možností překrývaly minimálně 2,5 hodiny denně. Překrývání je využíváno zejména pro individualizaci vzdělávání, práci v centrech aktivit, diferenciaci vzdělávací nabídky, pobyt venku a další situace, ve kterých je souběžné působení pedagogů přínosem pro kvalitu vzdělávání a bezpečnost dětí. Podle aktuálních potřeb mohou pedagogický tým doplňovat další pedagogičtí pracovníci.

Pedagogové úzce spolupracují při plánování, realizaci a vyhodnocování vzdělávání. Sdílejí poznatky získané pedagogickým diagnostikováním, společně sledují individuální pokrok dětí a na základě zjištěných potřeb nastavují odpovídající vzdělávací nabídku a podporu jednotlivých dětí. Na tvorbě,

vyhodnocování a aktualizaci základních pedagogických dokumentů školy se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci.

Mateřská škola je součástí celého právního subjektu. V čele stojí ředitelka školy, která odpovídá za řízení, plánování, organizaci a kontrolu činnosti školy a vytváří podmínky pro její další rozvoj. Ředitelka ustanovuje a řídí zástupkyni ředitelky, která se podílí zejména na plánování, organizaci a vyhodnocování činnosti mateřské školy, koordinaci práce pedagogického týmu a vytváření příznivého pracovního prostředí.

Řízení mateřské školy je založeno na vzájemné spolupráci, otevřené komunikaci, respektu a sdílené odpovědnosti. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou jasně vymezeny. Pedagogické rady a organizační porady se konají pravidelně, zpravidla jedenkrát měsíčně, případně podle aktuálních potřeb školy.

Součástí řízení pedagogického procesu je pravidelná hospitační a evaluační činnost. Ředitelka uskutečňuje během školního roku hospitace ve třídách. Pedagogové využívají také vzájemné hospitace mezi pedagogy MŠ a ZŠ, které podporují sdílení zkušeností, profesní učení a návaznost předškolního a základního vzdělávání.

Profesní rozvoj pedagogického týmu vychází z potřeb školy, jednotlivých pedagogů i dětí. Zaměřuje se zejména na individualizaci vzdělávání, formativní přístup, inkluzivní vzdělávání, pedagogické diagnostikování, práci v centrech aktivit a principy programu Začít spolu, rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností a bezpečné a smysluplné využívání digitálních technologií. Získané poznatky pedagogové vzájemně sdílejí a uplatňují ve vzdělávací praxi.

Pro předávání informací uvnitř mateřské školy jsou využívány osobní konzultace, e-mail, telefonická komunikace a informační systém Edookit. Komunikace se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím osobního kontaktu a individuálních konzultací, informačního systému Edookit, informačních nástěnek a webových stránek školy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou a dalšími partnery podle aktuálních potřeb a vzdělávacích záměrů školy.

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy pracují na vytváření laskavého, vlídného a bezpečného prostředí. Velký důraz je kladen na respektující způsob komunikace k dospělým a dětem.

Rodiče mohou při nástupu svého dítěte do mateřské školy využít postupnou adaptaci. Dle individuální potřeby dítěte a sociální vyzrálosti jej nenásilně začleňují do kolektivu třídy tím, že určitou dobu s ním ve třídě pobývají, seznámí je společně s učitelkou s prostředím, hračkami a kamarády. Je respektována individualita dětí, individuální potřeby spánku i jídla. Pedagogové se zaměřují na poznávání individuálních potřeb, zájmů a možností dětí. Dbají na celkovou individualizaci v přístupu k dětem, na oceňování jejich osobních pokroků ve vývoji a vzdělávání. Přistupují k dětem partnersky a respektují jejich přirozené potřeby a zájmy. Volnost a osobní svoboda je vyvážená nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Děti se podílí na tvorbě těchto pravidel, je dáván velký důraz na prvotní pochopení nezbytnosti pravidel a na jejich přijetí. Pedagogové tvoří vzdělávací nabídku, která odpovídá aktuálním potřebám dětí a umožňuje samostatné rozhodování při výběru jednotlivých činností a následnou sebereflexi.

Plán na další období:

- podporovat samostatnost, sebedůvěru, sebehodnocení a možnost dítěte spolurozhodovat a činnostech a dění ve třídě

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci nebo osoby jimi pověřené, předávají dítě v mateřské škole učitelce a taktéž je přebírají. V případě dohody o individuální délce pobytu dítěte v MŠ je samostatně dohodnut i způsob předávání a přebírání s ohledem na vzdělávání. Mezi pedagogem a zákonným zástupcem panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Je vítán zájem zákonných zástupců dítěte o cíle, zaměření, formy a obsah vzdělávání. Zákonní zástupci mohou denně spolupracovat s učitelkami na třídě a být tak informováni o průběhu pobytu dítěte v mateřské škole, jeho rozvoji a učení, aktivitách a organizaci. Na začátku školního roku zástupkyně ředitele mateřské školy prostřednictvím třídní schůzky informuje zákonné zástupce o podstatných záležitostech a organizaci vzdělávání dětí. V případně nezbytné potřeby může být vedením MŠ nebo třídními učitelkami svolána i mimořádná schůzka, seznamující s organizačními záležitostmi. Pořádá-li MŠ akce, např. výlety, exkurze, divadelní a filmová představení pro děti, besídky, dětské dny a.j., sděluje toto pedagogický zaměstnanec rodičům v dostatečném předstihu písemnou formou na nástěnce a přes školní informační systém (Edookit).

Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů a společných akcí, jako jsou např. zahradní slavnost, vánoční a jarní posezení v MŠ, oslava ke Dni rodiny, slavnostní rozloučení s předškoláky, kteří odcházejí do ZŠ.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Pravidelně seznamují zákonné zástupce s individuálními pokroky dítěte.

Pro děti v posledním ročníku, před zahájením povinné školní docházky, škola nabízí zapojení rodičů do dobrovolného programu Edukativně stimulačních skupinek. Tento program probíhá v období zpravidla od ledna do května, každých čtrnáct dní, v ZŠ Moutnice, pod vedením učitelek z MŠ.

Plán na další období:

- prohlubovat zapojení rodičů do života MŠ, společných akcí, programů a aktivit školy
- rozvíjet spolupráci rodičů, dítěte a pedagoga při tvorbě a využívání dětského portfolia

4.3 ORGANIZACE

Provoz mateřské školy je zajištěn od 6:15 do 16:15 hodin. Denní režim je nastaven s ohledem na individuální potřeby dětí, jejich věk, aktuální situaci ve třídě a charakter vzdělávacích činností. Uvedené časy jsou orientační a mohou být podle potřeb dětí a vzdělávacích záměrů pružně upravovány.

Každá třída má stanovena svá pravidla a rituály, které jsou přizpůsobeny podmínkám třídy. Organizační formy dne jsou předběžně stanoveny, ale dle aktuálnosti se mohou měnit.

Je zajišťován vyvážený poměr spontánních a řízených činností, na základě pozorování dětí při spontánních činnostech plánují pedagogické pracovnice vzdělávací nabídku do center aktivit. K realizaci plánovaných činností velkou mírou přispívá připravené prostředí.

Vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných je plně integrováno do vzdělávacího procesu prostřednictvím prvků programu Začít spolu. Využívání center aktivit umožňuje přirozenou diferenciaci úkolů, individuální tempo a zohlednění specifických potřeb či mimořádného nadání každého dítěte v podnětném prostředí.

Spojování tříd je omezeno na nezbytné organizační situace a probíhá vždy s ohledem na potřeby, bezpečnost a pohodu dětí.

Organizace dne v mateřské škole

Čas	Organizace / činnost	Charakteristika
6:15–8:00	Příchod dětí, spontánní hry a individuální činnosti	Děti si volí hry a činnosti podle svých zájmů a potřeb. Probíhá individuální práce s dětmi a přirozené sociální učení. Děti zpravidla přicházejí

		do 8:00 hodin, pozdější příchod je možný po předchozí dohodě s učitelkami.
8:00–8:45	Volné hry a průběžná svačina	Děti si v rámci stanoveného časového rozmezí samostatně volí dobu svačiny. Průběžné svačiny podporují samostatnost, sebeobsluhu, respektování individuálního tempa a vnímání vlastních potřeb.
8:45–9:30 PONĚLÍ	Ranní kruh, seznámení s tématem a společné plánování	Děti jsou motivovány k novému tématu, sdílejí zkušenosti, nápady a otázky a společně s učitelkou se podílejí na plánování činností a vzdělávací nabídky.
8:45–9:30 ÚTERÝ– ČTVRTEK	Ranní kruh, centra aktivit a hodnoticí kruh	Děti pracují v centrech aktivit, volí si činnosti, spolupracují, řeší úkoly a získávají zkušenosti vlastním prožitkem a činností. Následuje společné sdílení a reflexe v hodnoticím kruhu.
8:45–9:30 PÁTEK	Ranní kruh, hodnocení tématu a pohybové hry	Děti společně reflektují průběh tématu, sdílejí své zážitky, zkušenosti a to, co se naučily nebo objevily. Součástí jsou pohybové hry a činnosti.
9:30–11:40	Příprava na pobyt venku a pobyt venku	Vycházky, pozorování, pohybové, badatelské a další činnosti na školní zahradě a v okolí MŠ. Využíváno je sportovní hřiště, polní cesty a okolí biokoridorů.
11:40–12:15	Osobní hygiena a oběd	Důraz je kladen na samostatnost, sebeobsluhu, kulturu stolování a respektování individuálních potřeb dítěte.
12:15–12:30	Odchod dětí po obědě, příprava na odpočinek	Postupný odchod dětí po obědě a příprava ostatních dětí na odpočinek.
12:30–14:00	Čtení, odpočinek a klidové činnosti	Doba a forma odpočinku vycházejí z individuálních potřeb dětí. Všechny děti mají prostor ke zklidnění při čtení nebo reprodukováné pohádce. Dětem s nižší potřebou spánku jsou po přiměřené době odpočinku nabízeny klidové činnosti, např. práce s knihou, kreslení, skládanky, puzzle, grafomotorické, předčtenářské či předmatematické aktivity. Během odpočinku mohou děti individuálně uspokojit své hygienické potřeby.
14:00–14:45	Osobní hygiena a průběžná odpolední svačina	Děti svačí postupně podle svých potřeb v rámci stanoveného časového rozmezí.
14:00–16:15	Odpolední vzdělávací nabídka	Spontánní hry, pohybové a zájmové činnosti, individuální práce, dokončování činností z center aktivit a podle počasí pobyt na školní zahradě.
14:30–16:15	Postupný odchod dětí domů	Děti postupně odcházejí domů podle potřeb rodin.

Pobyt venku

Pobyt venku je pravidelnou součástí denního programu a probíhá zpravidla v dopoledních hodinách. Při příznivých podmínkách je využíván také v odpoledních hodinách. Jeho délka a konkrétní podoba se přizpůsobují aktuálním klimatickým podmínkám, kvalitě ovzduší, věku a potřebám dětí. Využívána je školní zahrada i přirozené prostředí v okolí mateřské školy.

Odpočinek a respektování individuálních potřeb

Doba a forma odpočinku vychází z individuálních potřeb dětí (zpravidla od 12:15 hod do 14:00 hodin). Minimálně půl hodiny odpočívají všechny děti při čtené nebo reprodukované pohádce. Děti mají možnost vzít si do postýlek svou oblíbenou plyšovou hračku, nebo polštářek. Děti s nízkou potřebou spánku se mohou zúčastňovat klidových aktivit (např. kreslení, skládanky, puzzle, prohlížení knížek a časopisů, malování, pexeso atd.). Podmínkou umožnění dřívějšího vstávání dětí je jejich ohleduplné a tiché chování vzhledem k dětem, které spí.

Pro předškolní děti s nízkou potřebou spánku jsou přichystány klidové aktivity pro rozvoj různých vzdělávacích oblastí, např. čtenářská gramotnost, grafomotorika, předmatematické dovednosti apod.

Během odpočinku mohou děti vždy individuálně uspokojit své hygienické potřeby.

Individuální vzdělávání dítěte

Mateřská škola umožňuje individuální vzdělávání dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Zákonnému zástupci doporučí oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno, vycházející z RVP PV a ŠVP mateřské školy. Ve stanoveném termínu mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výsledků učení dítěte a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

4.4 Životospráva

Stravování dětí v mateřské škole je zajišťováno v souladu s platnými právními a hygienickými předpisy a zásadami zdravého stravování. Jídelníčky jsou sestavovány s důrazem na pestrost a vyváženost stravy. Součástí jídelníčku jsou různé druhy ovoce a zeleniny, luštěniny, ryby a další potraviny odpovídající zásadám racionální výživy. Příprava pokrmů a nápojů probíhá v souladu s technologickými postupy a hygienickými požadavky.

Dětem je po celý den zajištěn pitný režim. Nápoje jsou dětem volně dostupné a děti jsou vedeny k jejich samostatnému využívání podle vlastní potřeby. Pedagogové zároveň dbají na dostatečný příjem tekutin u všech dětí.

Dopolední i odpolední svačina je organizována průběžnou formou (viz časové vymezení v kapitole 4.3). Dítě si v rámci stanoveného časového rozmezí samo volí dobu, kdy se nasvačí. Organizace průběžných svačin podporuje samostatnost, sebeobsluhu, rozhodování a schopnost dítěte vnímat a postupně regulovat vlastní biologické potřeby. Pedagogové zajišťují, aby svačinu využily všechny děti, a podle individuálních potřeb jim poskytují potřebnou podporu.

Při stolování jsou děti vedeny ke kultuře stolování a k co největší možné samostatnosti. Dítě má možnost podílet se na sebeobsluze podle svých schopností a volit si přiměřené množství jídla. Děti nejsou do jídla nuceny, jsou však vhodně motivovány k poznávání a ochutnávání různých potravin. Při stravování jsou respektovány individuální potřeby dětí a případná dietní omezení dětí doložená písemným potvrzením ošetřujícího lékaře, která jsou řešena v souladu s provozními možnostmi školního stravování.

Plán na další období:

- zachovat systém průběžných svačin a umožňovat dětem rozhodovat o době svačiny v rámci stanoveného časového rozmezí

4.5 Věcné podmínky

Mateřská škola disponuje dostatečnými a účelně uspořádanými prostory, které vytvářejí vhodné podmínky pro individuální, skupinové i společné činnosti dětí, spontánní hru, pohyb, tvoření, objevování i odpočinek.

Prostředí tříd je uspořádáno v souladu s principy programu Začít spolu do center aktivit. Jejich uspořádání umožňuje dětem pracovat samostatně i ve skupinách, vybírat si z nabízených činností, spolupracovat a získávat zkušenosti prostřednictvím vlastní aktivity.

Hračky, didaktické pomůcky, výtvarný a pracovní materiál i další vybavení jsou převážně umístěny v dosahu a zorném poli dětí, přehledně a srozumitelně tak, aby se děti v jejich uložení orientovaly, mohly je samostatně využívat a následně ukládat na určené místo. Společně nastavená pravidla pro používání pomůcek a materiálů vedou děti k samostatnosti, odpovědnosti, šetrnému zacházení a péči o společné prostředí.

Třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi a dalšími digitálními a interaktivními pomůckami, například programovatelnými roboty a Albi tužkami. Digitální technologie jsou využívány účelně a přiměřeně věku dětí jako jeden z prostředků vzdělávání, objevování, tvoření a získávání zkušeností. Nenahrazují přímou zkušenost dítěte, pohyb, hru, manipulaci s reálnými předměty ani sociální kontakt.

Děti se aktivně podílejí na utváření a výzdobě prostředí mateřské školy. Jejich výtvarné a pracovní činnosti jsou využívány k prezentaci jejich tvorby a jsou přístupné dětem i rodičům. Prostředí školy se průběžně proměňuje podle aktuálních témat, činností a zájmů dětí.

Informace pro zákonné zástupce jsou zveřejňovány přehledně na informačních nástěnkách v šatnách, prostřednictvím informačního systému Edookit a webových stránek školy. Šatny současně poskytují prostor pro prezentaci dětských prací a přibližují rodičům aktuální dění v mateřské škole.

Součástí mateřské školy je rozsáhlá školní zahrada, která nabízí slunná i stinná místa a dostatek prostoru pro spontánní pohyb, organizované pohybové činnosti, hry, pozorování, objevování a další vzdělávací aktivity. Její vybavení umožňuje dětem získávat různorodé pohybové a smyslové zkušenosti a podporuje jejich přirozený kontakt s venkovním prostředím. Školní zahrada je pravidelně využívána jako přirozené rozšíření vzdělávacího prostředí mateřské školy.

Vnitřní i venkovní prostory a jejich vybavení jsou udržovány s ohledem na bezpečnost, hygienu, funkčnost a estetiku prostředí a odpovídají platným právním a hygienickým požadavkům. Stav vybavení je průběžně sledován a podle potřeb a možností školy obnovován a doplňován.

Plán na další období:

- průběžně obnovovat a doplňovat vybavení center aktivit podle potřeb dětí a zaměření vzdělávací nabídky
- rozšiřovat nabídku pomůcek podporující badatelské a polytechnické činnosti.
- smysluplně a bezpečně využívat digitální technologie a interaktivní pomůcky jako jeden z prostředků vzdělávání, nikoliv jako náhradu praktické zkušenosti dítěte
- průběžně doplňovat a obnovovat bezpečné, věkově přiměřené hračky, didaktické pomůcky a vybavení odpovídající potřebám a možnostem dětí mladších tří let

4.6 Podmínky pro vzdělávání dětí s individuálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Podmínky vzdělávání jsou přizpůsobovány individuálním potřebám dítěte a stanoveným podpůrným opatřením. Podle potřeby jsou upravovány prostory,

organizace, pomůcky a materiály, způsob komunikace i míra personální podpory. U dětí s potřebou úpravy prostředí využíváme (např. relaxační koutky, vizualizované denní režimy). V oblasti komunikace klademe důraz na jasné a krátké instrukce, případně na alternativní formy komunikace (gesta, piktogramy). Mateřská škola aktivně spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními PPP Lomená, SPC Veslařská a případně dalšími odborníky. Je-li doporučeno podpůrné opatření spočívající v personální podpoře, spolupracuje pedagogický tým s asistentem pedagoga, který je plnohodnotným partnerem ve třídě a jehož činnost koordinována v souladu s nastavenými podpůrnými opatřeními.

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Mateřská škola vytváří podnětné a variabilní prostředí umožňující dětem rozvíjet jejich schopnosti a oblasti zvýšeného zájmu. Vyhledávání nadání probíhá na základě systematického pedagogického pozorování a diagnostiky (vedení portfolia dítěte).

Děti mají přístup k rozmanitým pomůckám, knihám, stavebnicím, badatelským, tvořivým a dalším materiálům umožňujícím samostatné objevování a práci na různé úrovni náročnosti (např. encyklopedie, logické a deskové hry, pokročilé konstrukční stavebnice, mikroskopy či badatelské lupy). Nadaným dětem pedagogové záměrně zadávají náročnější úkoly, podporují je v samostatném řešení problémů a umožňují jim pracovat vlastním, rychlejším tempem. Podle potřeby škola spolupracuje se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením při tvorbě a vyhodnocování IVP.

Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ) a dětí-cizinců

Prostředí mateřské školy podporuje porozumění a orientaci dítěte prostřednictvím názornosti, piktogramů, obrazových materiálů a dalších vizuálních opor (např. komunikační kartičky pro vyjádření základních potřeb – toaleta, pití, emoce). Značkami s obrázky označujeme také úložné prostory na hračky a pomůcky. Pedagogové vytvářejí bezpečné a respektující prostředí, které podporuje přirozené začlenění dítěte do kolektivu a respektuje jeho jazykovou a kulturní identitu (např. zapojením prvků z kultury či mateřského jazyka dítěte do společných činností).

Při zajišťování jazykové podpory a jazykové přípravy škola postupuje v souladu s platnými právními předpisy. Pokud potřeby dítěte vyžadují poskytování podpůrných opatření prvního stupně, může být podle potřeby zpracován plán pedagogické podpory (PLPP). Dětem s odlišným mateřským jazykem poskytujeme jazykovou podporu podle jejich individuálních potřeb a aktuální úrovně znalosti českého jazyka. Pokud se v povinném předškolním vzdělávání vzdělávají alespoň čtyři děti-cizinci, zřizujeme skupinu pro jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně v souladu s platnými právními předpisy. Při nižším počtu těchto dětí je jazyková podpora poskytována individuálně v rámci běžných vzdělávacích činností, například s využitím názorných a obrazových materiálů, komunikačních karet a dalších vhodných pomůcek.

Podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let

Prostředí naší mateřské školy, vybavení a organizace vzdělávání zohledňují věk, tělesné proporce, vývojové možnosti a zvýšenou potřebu bezpečí dětí mladších tří let. Dětem jsou dostupné věkově přiměřené a bezpečné hračky, pomůcky a materiály (např. textilní a dřevěné hračky, velkoformátové stavebnice, smyslové materiály). Prostředí poskytuje dostatek prostoru pro volný pohyb a spontánní hru

a současně možnost klidu a odpočinku v odpočinkovém koutku. Organizace dne umožňuje individuálně přizpůsobenou adaptaci (po dohodě s rodiči), dostatek času při sebeobsluze, hygieně a stravování a respektování individuální potřeby spánku a odpočinku (děti mohou odpočívat déle nebo naopak po probuzení vstát k tiché hře).

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Naší vizí je mateřská škola, ve které se každé dítě cítí bezpečně, přijímané a respektovaně a má dostatek příležitostí rozvíjet se podle svých individuálních možností, potřeb a zájmů. Vytváříme podnětné prostředí podporující samostatnost, zvědavost, spolupráci, tvořivost a radost z poznávání.

Při vzdělávání využíváme prvky programu Začít spolu. Vzdělávání je založeno na bohaté a pestré vzdělávací nabídce, možnosti volby a aktivní účasti dítěte. Podporujeme učení v souvislostech, které vychází z reálného života a umožňuje dětem získávat zkušenosti prostřednictvím hry, vlastního prožitku, objevování, experimentování a spolupráce.

Důraz klademe na individualizaci vzdělávání a respektování rozdílných potřeb a možností jednotlivých dětí. Vedeme děti k postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní rozhodování, podporujeme jejich samostatnost a schopnost spolupracovat. Chybu vnímáme jako přirozenou součást procesu učení.

Důležitým partnerem mateřské školy je rodina. Usilujeme o otevřenou a partnerskou komunikaci a vytváříme příležitosti pro aktivní zapojení rodičů do života mateřské školy.

Profilace školy

- principy programu Začít spolu a centra aktivit;
- věkově smíšené třídy a vrstevnické učení;
- individualizace založená na pedagogickém diagnostikování;
- možnost volby a podpora samostatnosti;
- prožitkové, situační, kooperativní a badatelské učení;
- vztah k přírodě, obci a regionálním tradicím.

5.2 Vzdělávací strategie

Společné vzdělávací strategie vyjadřují způsob, jakým pedagogové vytvářejí podmínky pro učení dětí a podporují rozvoj klíčových kompetencí, základních gramotností a očekávaných výsledků učení. Strategie uplatňujeme napříč vzdělávacím obsahem s ohledem na potřeby, možnosti, zkušenosti a zájmy konkrétních dětí. Tabulky propojují závazné očekávané výsledky učení (OVU) osmi klíčových kompetencí s konkrétními vzdělávacími strategiemi naší mateřské školy. Strategie jsou formulovány s ohledem na prvky programu Začít spolu, centra aktivit, věkově smíšené třídy, pedagogickou diagnostiku, možnost volby, podporu samostatnosti a průběžné svačiny.

Klíčová kompetence k učení	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	Nabízíme otevřené úkoly bez jediného předem daného postupu; necháváme děti zkoušet různé možnosti, vracet se k neúspěšnému pokusu a hledat jinou cestu. V centrech aktivit oceňujeme proces hledání, nejen výsledek.
Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost	Vytváříme klidné a přehledné prostředí, umožňujeme dokončovat zvolenou práci vlastním tempem a přiměřeně prodlužujeme dobu soustředění. Omezujeme zbytečné

	hromadné přerušování činností; tomu napomáhá i organizace průběžných svačin.
Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje	Vycházíme z otázek, zážitků a aktuálních zájmů dětí. Nabízíme reálné předměty, přírodniny, knihy, pokusy, vycházky a badatelské činnosti; témata společně s dětmi postupně rozvíjíme.
Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.	Vytváříme příležitosti k přenosu zkušeností do běžného života – sebeobsluha, stolování, péče o prostředí, příprava pomůcek, orientace v obci, řešení situací ve třídě a praktické úkoly v centrech aktivit.

Klíčová kompetence komunikační	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Vyjadřuje se různými způsoby.	Dáváme dětem prostor vyjadřovat myšlenky slovem, pohybem, kresbou, dramatizací, hudbou, konstrukcí i další tvorbou. Nabízíme více možností, jak dítě může sdělit své porozumění tématu.
Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.	Zařazujeme ranní a hodnoticí kruh, prezentaci výstupů z center aktivit, sdílení zážitků a jednoduché představení společné práce skupiny.
Klade otázky a hledá na ně odpovědi.	Podporujeme dětské otázky, neodpovídáme vždy hotovým řešením a společně hledáme odpovědi v pozorování, pokusu, rozhovoru, knihách a dalších vhodných zdrojích.
Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.	Zpřístupňujeme knihy, encyklopedie, obrázkové materiály, mapy, piktogramy a přiměřené digitální zdroje. Vedeme děti k tomu, aby volily zdroj podle toho, co potřebují zjistit.
Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.	Společně vytváříme pravidla komunikace; v kruhu i při skupinové práci vedeme děti ke střídání v hovoru, naslouchání, reagování na sdělení druhého a respektujícímu vyjádření nesouhlasu.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.	Pravidelně pobýváme venku, pozorujeme přírodu v okolí Moutnic,

	pečujeme o školní zahradu a živé organismy a vedeme děti k citlivému zacházení s přírodou.
Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.	Zařazujeme třídění, šetrné zacházení s vodou, jídlem a materiálem, opakované využití materiálů a praktické činnosti, při nichž děti vidí důsledky svého jednání.
Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.	Dáváme dětem skutečnou možnost volby a necháváme je nést přiměřené přirozené důsledky – připravit a uklidit pomůcky, dokončit zvolenou činnost, napravit vzniklou situaci.
Přispívá k fungování společnosti v mateřské škole.	Děti se podílejí na pravidlech, péči o prostředí, přípravě společných činností a rozhodování o dění ve třídě.
Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.	Pravidla tvoříme společně, průběžně vysvětlujeme jejich smysl a vracíme se k nim v konkrétních situacích. Učíme děti respektovat prostor, práci a potřeby ostatních.
Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.	Využíváme příběhy i reálné situace, ptáme se, co je spravedlivé, jak se kdo cítí a jak lze situaci řešit. Dáváme prostor dítěti ozvat se a hledat bezpečnou pomoc.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.	Učíme děti bezpečně vymezit hranici, říci „ne“, pojmenovat nepříjemnou situaci a obrátit se na dospělého. Modelujeme respektující komunikaci a pracujeme s běžnými sociálními situacemi.
Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.	Vytváříme bezpečné klima, ve kterém je žádost o pomoc přirozená. Ve věkově smíšených třídách podporujeme přiměřenou pomoc mezi mladšími a staršími dětmi.
Pojmenuje vlastní silné stránky.	V reflexi a při práci s portfoliem pomáháme dítěti všimnout si, co se mu daří, v čem se zlepšilo a co rádo dělá. Používáme konkrétní popisnou zpětnou vazbu.
Projevuje důvěru v sebe sama.	Nabízíme zvládnutelné výzvy, možnost volby a odpovědnosti. Necháváme dítě zkoušet činnosti samostatně a pomoc poskytujeme v míře, kterou skutečně potřebuje.

Vyjadřuje svůj názor.	V ranním a hodnotícím kruhu, při plánování témat i běžných rozhodnutích dáváme dětem prostor říci vlastní názor a zdůvodnit volbu.
Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.	Pojmenováváme emoce a potřeby, využíváme příběhy a reálné situace, podporujeme vzájemnou pomoc a péči o mladší děti ve věkově smíšené skupině.
Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.	Společně reflektujeme konkrétní situace, pracujeme s přirozenými důsledky a vedeme děti k hledání způsobu nápravy místo pouhého hodnocení dítěte.
Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.	Pravidla vytváříme s dětmi a uplatňujeme je v autentických situacích – při stolování, návštěvách, výletech, společných akcích, komunikaci a péči o společný prostor.

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Přichází s vlastními nápady.	Necháváme část vzdělávací nabídky otevřenou; děti mohou navrhnout témata, postupy, výrobky, hry a řešení v centrech aktivit.
Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.	Před zahájením činnosti vedeme dítě k promyšlení materiálu, pomůcek, prostoru a případných spolupracovníků; pomůcky jsou dostupné a přehledně uspořádané.
Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.	Při změně plánu, počasí, podmínek či nečekané situaci společně hledáme cestu, jak lze původní záměr upravit.
Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.	Necháváme děti upravovat postup, materiál či rozdělení rolí, pokud první cesta nefunguje. Pedagog používá otázky místo okamžitého návodu.
Dokončí, co započalo.	Poskytujeme dostatek času k dokončení, učíme děti vracet se k rozpracované práci a oceňujeme vytrvalost a úsilí.
Organizuje a realizuje svoje činnosti.	Dítě si v centrech aktivit volí činnost, připravuje pomůcky, postupuje vlastním tempem, dokončuje a uklízí pracovní místo. Samostatnost podporujeme i při průběžné svačině.
Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.	Zařazujeme společné projekty a skupinové úkoly, při nichž si děti rozdělují role, domlouvají postup a společně je dokončují.
Spolupodílí se na společných rozhodnutích.	Děti zapojujeme do volby témat, pravidel, způsobu organizace některých činností a plánování společných akcí; využíváme diskusi a jednoduché hlasování.

Oceňuje práci i úsilí druhých.	V hodnoticím kruhu vedeme děti k popisnému ocenění práce spolužáka a k všímání si úsilí, nápadu, spolupráce či pokroku, nejen výsledného výrobku.
--------------------------------	---

Klíčová kompetence k řešení problémů	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.	Vytváříme prostředí, kde chyba není důvodem k obavě. Pedagog chybu využívá k otázce „Co můžeme zkusit jinak?“ a oceňuje nové pokusy.
Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.	Navazujeme na známé situace a vyzýváme děti, aby si vybavily, co jim pomohlo dříve a zda lze zkušenost použít i nyní.
Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.	Zařazujeme pokusy, práci s přírodními, vodou, materiály, konstrukcemi, měřením a pozorováním venku; poskytujeme čas na vlastní zkoumání.
Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.	Používáme otevřené otázky a úkoly s více řešeními; necháváme děti návrhy prakticky ověřit a porovnat.
Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.	Po vyzkoušení více možností vedeme děti k porovnání výsledků a k jednoduchému zdůvodnění, proč zvolený postup fungoval nejlépe.
Tvořivě pracuje s informacemi.	Děti informace třídí, propojují, převádějí do obrázku, modelu, dramatizace či společného výstupu a využívají je při řešení praktického úkolu.
Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.	K otázkám dětí vyhledáváme odpovědi v reálném prostředí, rozhovorem s lidmi, v knihách, mapách, encyklopediích a přiměřených digitálních zdrojích; zdroje vzájemně porovnáváme.

Klíčová kompetence kulturní	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.	Seznamujeme děti s tradicemi, místním prostředím, knihami, hudbou, divadlem a kulturními akcemi. Využíváme dění v obci a regionu jako přirozený vzdělávací kontext.
Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.	Po setkání s příběhem, hudbou, výtvarným dílem či představením necháváme děti svobodně vyjádřit dojem, emoci, názor nebo vlastní interpretaci bez hledání jediné správné odpovědi.
Zapojuje se do tvůrčích činností.	Pravidelně nabízíme výtvarné, hudební, dramatické, taneční, literární, pracovní a

	konstruktivní činnosti s možností vlastní volby a originálního řešení.
Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.	Vytváříme respektující prostředí, představujeme různé rodinné a kulturní zkušenosti, jazyky a tradice bez stereotypů a vedeme děti k přijetí odlišnosti jako běžné součásti života.

Klíčová kompetence digitální	
Očekávaný výsledek učení	Vzdělávací strategie
Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.	Digitální technologie používáme účelně jako doplněk reálného poznávání – např. digitální lupa/mikroskop, mapa, robotická pomůcka. Vždy je propojujeme s přímou zkušeností dítěte.
Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.	Hovoříme s dětmi o tom, kdy technologie pomáhá a kdy je vhodnější jiná činnost; nastavujeme srozumitelná pravidla, podporujeme bezpečné návyky a upřednostňujeme aktivní tvorbu a objevování před pasivním sledováním obrazovky.
Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.	Zařazujeme obrazové návody, plánování trasy, práci s robotickými pomůckami i „programování bez obrazovky“, kdy dítě vytváří a ověřuje jednoduchý postup.

Čtenářská gramotnost	Vzdělávací strategie
Vytváření vztahu ke knihám a textům	Knihy a časopisy jsou dětem volně dostupné; pravidelně předčítáme, navštěvujeme knihovnu podle možností a umožňujeme dětem vybírat knihy podle zájmu.
Porozumění a práce s významem	Před čtením, během něj i po něm klademe otevřené otázky, předvídáme pokračování, vracíme se k ději, postavám a souvislostem a necháváme děti vyjadřovat vlastní interpretaci.
Vyprávění a sdílení	Děti vyprávějí zážitky a příběhy, dokončují děj, dramatizují, pracují s obrázkovou osnovou a prezentují výsledky práce v centrech aktivit.
Práce s různými druhy textu a symbolů	Používáme knihy, časopisy, návody, recepty, mapy, piktogramy, značky, seznamy a obrazové instrukce v autentických situacích.
Propojování textu s vlastní zkušeností	Příběhy a informace vztahujeme k životu dětí, tématům center aktivit, výletům, tradicím a aktuálním událostem.

Respekt k individuální úrovni	Nenutíme děti k předčasnému čtení; rozvíjíme předpoklady čtenářství diferencovaně a využíváme pedagogickou diagnostiku.
-------------------------------	---

Matematická gramotnost	Vzdělávací strategie
Matematika v běžném životě	Využíváme autentické situace – počítání dětí a pomůcek, rozdělování, stolování, vaření, nakupování ve hře, orientaci v čase a prostoru.
Manipulace a názornost	Děti pracují s konkrétními předměty, stavebnicemi, přírodninami a manipulačními pomůckami; třídí, řadí, porovnávají, skládají a vytvářejí soubory.
Odhad, měření a porovnávání	Zařazujeme praktické odhady a měření délky, objemu, hmotnosti, času či vzdálenosti přiměřenými prostředky a výsledky společně porovnáváme.
Hledání pravidelností a vztahů	Děti objevují rytmy, posloupnosti, vzory, vztahy mezi předměty a jednoduché zákonitosti při hře, konstrukci, pohybu a badatelských činnostech.
Řešení problémových situací	Nabízíme úkoly s více cestami řešení, necháváme děti zkoušet, argumentovat, ověřovat a opravovat postup. Chybu chápeme jako přirozenou součást učení.
Matematický jazyk	V přirozených situacích používáme pojmy vyjadřující množství, pořadí, velikost, polohu, směr, tvar, čas a vztahy a vedeme děti k jejich smysluplnému používání.
Diferenciace ve věkově smíšené třídě	Stejnou situaci nabízíme v různých úrovních obtížnosti; mladší děti mohou manipulovat a napodobovat, starší hledat vztahy, zaznamenávat a vysvětlovat postup.

5.3 Pedagogické diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je průběžnou a přirozenou součástí vzdělávacího procesu. Jeho cílem je poznávat individuální potřeby, možnosti, zájmy, silné stránky a vzdělávací pokroky každého dítěte. Neslouží k porovnávání dětí mezi sebou, ale ke sledování individuálního vývoje dítěte a k plánování další vzdělávací nabídky.

Pedagogové využívají zejména dlouhodobé pozorování dítěte v přirozených situacích, rozhovor, analýzu dětských činností a prací a další vhodné diagnostické postupy. Získané informace průběžně zaznamenávají, společně vyhodnocují a využívají při plánování, diferenciaci vzdělávací nabídky a nastavování individuální podpory dítěte.

Významným nástrojem pedagogického diagnostikování je diagnostické portfolio dítěte, které zachycuje jeho individuální vzdělávací cestu a pokroky v průběhu docházky do mateřské školy. Portfolio je vytvářeno ve spolupráci dítěte, pedagogů a zákonných zástupců.

Diagnostické portfolio

Portfolio má dvě vzájemně se doplňující části:

Diagnostická část slouží pedagogům k dlouhodobému sledování vývoje a vzdělávacího pokroku dítěte.

Obsahuje zejména:

- záznamy z pedagogického diagnostikování a sledování individuálního pokroku dítěte;
- vybrané diagnostické kresby (např. kresba lidské postavy) a další práce dítěte využitelné pro dlouhodobé porovnání jeho vlastního vývoje;
- poznámky pedagoga z cíleného i spontánního pozorování při činnostech v centrech aktivit;
- záznamy z konzultací a jednání se zákonnými zástupci;
- podle potřeby další podklady důležité pro plánování podpory dítěte.

Dětská část portfolia vzniká za aktivní účasti dítěte a umožňuje mu podílet se na zachycování a prezentaci vlastní vzdělávací cesty.

Obsahuje zejména:

- dítětem vybrané práce, kresby, výrobky, fotografie, pracovní listy a další doklady jeho činností, které si samo zvolilo do své složky jako důkaz úspěchu;
- prvky osobního dotváření portfolia, které podporují vztah dítěte k vlastní práci;
- reflexi a sebehodnocení dítěte přiměřené jeho věku, například co se mu podařilo, co ho bavilo, co se naučilo nebo na čem chce dále pracovat;
- krátký komentář pedagoga zachycující pokrok dítěte.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou důležitými partnery při tvorbě a využívání diagnostického portfolia. Mají možnost seznamovat se s pokroky svého dítěte, sdílet své postřehy a poskytovat pedagogům zpětnou vazbu. Portfolio je klíčovým podkladem při individuálních konzultacích s rodiči (pro děti v povinném předškolním vzdělávání využíváme formou tripartitních konzultací: učitel – rodič – dítě).

Spolupráce dítěte, rodiny a pedagogů podporuje společné porozumění tomu, jak se dítě rozvíjí, co se mu daří a v jakých oblastech potřebuje další podporu.

Využití výsledků pedagogického diagnostikování

Výsledky pedagogického diagnostikování pedagogové využívají k plánování dalšího vzdělávání v rámci třídních vzdělávacích programů. Na jejich základě upravují náročnost a způsob nabídky činností v centrech aktivit, volbu pomůcek, míru podpory, časový prostor a organizační formy tak, aby vzdělávání odpovídalo aktuálním potřebám, možnostem a zájmům dítěte.

Pedagogické diagnostikování tak přímo navazuje na individualizaci vzdělávání a je jejím základním východiskem.

Spolupráce se základní školou a předávání výsledků pedagogického diagnostikování

Za účelem zajištění kontinuity vzdělávání a včasného nastavení podpory v základní škole předává mateřská škola na základě žádosti ředitele základní školy, který rozhodl o přijetí dítěte k povinné školní docházce, výsledky pedagogického diagnostikování dítěte. Údaje jsou předávány prostřednictvím datové schránky do 30 dnů od doručení žádosti, v rozsahu a způsobem stanoveným platnými právními předpisy.

5.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání

Individualizaci chápeme jako základní princip předškolního vzdělávání. Každé dítě má své individuální možnosti, potřeby, zájmy, zkušenosti, tempo vývoje i způsob učení. Vzdělávací nabídku proto plánujeme a realizujeme tak, aby se do ní mohly aktivně zapojovat všechny děti, zažívaly úspěch a dosahovaly individuálního pokroku.

Na základě pedagogického diagnostikování diferencujeme vzdělávací nabídku zejména volbou různé náročnosti činností, způsobem zadání, množstvím a druhem podpory, časem potřebným k dokončení činnosti, volbou pomůcek a materiálů a organizační formou. Dětem poskytujeme možnost volby, podporujeme jejich samostatnost, iniciativu, spolupráci a přiměřenou odpovědnost za vlastní učení.

Významným prostředkem individualizace jsou věkově smíšené třídy a centra aktivit. Děti mohou pracovat individuálně, ve dvojici nebo v menší skupině a využívat přirozené vrstevnické učení. Pedagog děti při činnostech pozoruje a podle situace nabídku rozšiřuje, zjednodušuje nebo jinak přizpůsobuje.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme podmínky umožňující jejich maximální možné zapojení do společného vzdělávání. Podpora důsledně vychází z individuálních potřeb každého dítěte, naší průběžné pedagogické diagnostiky a z doporučení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

V rámci uplatňování podpůrných opatření prvního stupně vypracováváme Plán pedagogické podpory (PLPP). Od druhého stupně podpory vzděláváme děti na základě doporučení školského poradenského zařízení (PPP/SPC) a v případech, kdy to toto zařízení výslovně doporučí, vypracováváme pro dítě Individuální vzdělávací plán (IVP). Je-li součástí přiznaných opatření personální podpora, je asistent pedagoga plnohodnotným členem týmu a jeho činnost metodicky vede třídní učitel. Pedagogové aktivně upravují náročnost vzdělávací nabídky, způsob komunikace a zadávání úkolů (využíváním jasných, krátkých instrukcí), organizaci činností, prostředí (např. zřízením klidového koutku), specifické pomůcky, časový prostor i míru dopomoci. Úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci, dalšími pedagogickými pracovníky včetně asistentů pedagoga, jejichž činnost ve třídě metodicky vedeme, a podle potřeby s poradenskými zařízeními či klinickými odborníky. Účinnost nastavené podpory průběžně vyhodnocujeme v rámci pravidelných pedagogických rad.

Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

V rámci pedagogického diagnostikování věnujeme systematickou pozornost také dětem, které projevují výraznější schopnosti, zájmy, zvědavost, tvořivost nebo vysoký potenciál v určité oblasti. Projevy nadání zaznamenáváme do dětských portfolio. Nabízíme jim přiměřeně náročné a podnětné činnosti, možnost hlubšího zkoumání témat, experimentování, hledání různých způsobů řešení, tvoření a široký prostor pro vlastní iniciativu. Při třídním plánování využíváme principy vnitřní diferenciaci a do vzdělávací nabídky cíleně zařazujeme encyklopedie, badatelské pomůcky, logické a deskové hry či pokročilé konstrukční stavebnice.

Podpora nadání není zaměřena pouze na zvyšování obtížnosti úkolů. Respektujeme potřebu harmonického rozvoje celé osobnosti dítěte, jeho sociální a emocionální potřeby, vztahy s vrstevníky, potřebu hry, pohybu a odpočinku. Úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením.

Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme cílenou jazykovou podporu v běžných vzdělávacích situacích. Využíváme názornost, vizuální oporu (piktogramy pro vyjádření základních potřeb, komunikační kartičky, obrázkové označení úložných boxů), opakování, jednoduché a srozumitelné instrukce, přirozenou komunikaci s vrstevníky a individuálně přizpůsobenou vzdělávací nabídku. Vzdělávací nabídka podporuje postupné osvojování českého jazyka a současně respektuje jazykovou a kulturní identitu dítěte.

Vzdělávání dětí mladších tří let

U dětí mladších tří let je vzdělávací obsah přizpůsobován jejich vývojovým možnostem, kratší době soustředění a zvýšené potřebě pohybu, hry, smyslového poznávání a přímé zkušenosti. Pedagogové volí jednoduché, srozumitelné a časově přiměřené činnosti, poskytují dostatek prostoru pro spontánní hru, opakování a upevňování dovedností a podporují postupný rozvoj sebeobsluhy, komunikace a sociálních vztahů. Prostředí a režim dne plně přizpůsobujeme jejich potřebám (úprava sociálního zázemí, zařazení individuálního odpočinku, postupné rituály). Podle organizačních možností využíváme v době hlavních činností, hygieny a pobytu venku zajišťujeme souběžné působení dvou pedagogů pro zajištění bezpečnosti a individuální péče.

Vzdělávání dětí s odkladem povinné školní docházky

U dětí s odkladem povinné školní docházky vychází vzdělávání z výsledků pedagogického diagnostikování a z individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Mateřská škola postupuje v souladu s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Pokud bylo dítěti v souvislosti s odkladem povinné školní docházky doporučeno podpůrné opatření spočívající ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), mateřská škola IVP zpracuje a při vzdělávání dítěte podle něj postupuje.

Pedagogové cíleně podporují oblasti, ve kterých dítě potřebuje další rozvoj, zejména s ohledem na důvody, které vedly k odkladu povinné školní docházky, a průběžně vyhodnocují jeho pokroky.

Spolupráce s rodinou při individualizaci

Zákonné zástupce vnímáme jako důležité partnery při poznávání potřeb dítěte a nastavování jeho podpory. Pedagogové s rodiči průběžně komunikují o vývoji a pokrocích dítěte, sdílejí podstatná zjištění z pedagogického diagnostikování a podle potřeby společně hledají vhodné postupy podporující dítě v mateřské škole i v rodinném prostředí.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Školní vzdělávací program s názvem „Kouzelné pastelky“ je tvořen pěti flexibilně uspořádanými integrovanými bloky. Jejich obsah vychází z přirozeného života dětí, jejich zkušeností, potřeb, zájmů a aktuálního dění v mateřské škole, rodině, obci i okolním světě.

Integrované bloky umožňují dětem poznávat sebe sama, druhé lidi, přírodu, společnost i svět kolem sebe v přirozených souvislostech. Děti získávají nové zkušenosti, poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje prostřednictvím hry, praktických činností, prožitku, spolupráce, objevování, experimentování a řešení skutečných situací.

Jednotlivé integrované bloky nemají pevně stanovený časový rámec. Jejich zařazení, délka a konkrétní obsah se přizpůsobují aktuálním potřebám a zájmům dětí, situaci ve třídě, ročnímu období, dění v obci a dalším podnětům. Integrované bloky mohou být vzájemně propojovány a podle potřeby se k nim lze v průběhu školního roku vracet.

Každý integrovaný blok obsahuje název, hlavní smysl a účel a očekávané výsledky učení, ke kterým vzdělávání směřuje. Očekávané výsledky učení vycházejí ze vzdělávacích oblastí RVP PV a jejich naplňování současně podporuje rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností.

Vzdělávací oblasti:

DJT-Dítě a jeho tělo

- TSB-Tělo, smysly a biologické potřeby
- PHJ-Pohyb, hrubá a jemná motorika
- PZI-Praktický život
- FZD-Fyzická zdatnost
- OZD-Ochrana zdraví

DJP-Dítě a jeho psychika

- SAE-Sebepojetí, autonomie a emoce
- MOP-Myšlenkové operace a procesy
- PFT-Představivost, fantazie, tvořivost
- JAR-Jazyk a řeč
- PDO-Předčtenářské dovednosti
- PMP-Předmatické představy

DDS-Dítě, ten druhý a společnost

- ASO-Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti

- ZEH-Základy etikety a morální hodnoty
- SLK-Svět lidí a kultury
- ZKV-Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování

DAS-Dítě a svět

- PSP-Poznávání světa a přírody
- ZPO-Životní prostředí a jeho ochrana
- BCH-Bezpečné chování

6.1 Charakteristika integrovaných bloků

I. Tajemství hnědé pastelky

CESTA K SOBĚ

Smysl a účel integrovaného bloku

- podporovat sebepoznání, zdravé sebevědomí a schopnost vyjadřovat své potřeby, názory a emoce
- rozvíjet pozitivní vztahy v rodině, mezi dětmi a v prostředí mateřské školy
- vést děti k péči o své tělo, zdraví, hygienu, bezpečí a k přiměřené samostatnosti
- podporovat adaptaci, spolupráci, respekt k pravidlům, řešení konfliktů dohodou a přijímání rozmanitosti
- vytvářet bezpečné prostředí, v němž dítě zná své hranice, umí požádat o pomoc a přiměřeně chrání své soukromí

Očekávané výsledky učení

DJT-TSB – Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.

DJT-TSB – Zachovává správné držení těla.

DJT-TSB – Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DJT-TSB – Naplňuje své biologické potřeby.

DJT-PHJ – Zvládá základní pohybové dovednosti.

DJT-PHJ – Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.

DJT-PHJ – Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

DJT-PHJ – Zvládá základy grafomotoriky.

DJT-PHJ – Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

DJT-PHJ – Vyhledává příležitosti k pohybu.

DJT-PZI – Zvládá sebeobsluhu.

DJT-PZI – Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.

DJT-FZD – Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

DJT-OZD – Má osvojené základní hygienické návyky.

DJT-OZD – Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

DJP-SAE – Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.

DJP-SAE – Orientuje se v základních emocích a pocitech.

DJP-SAE – Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

DJP-SAE – Navazuje a rozvíjí citové vazby.

DJP-SAE – Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

DJP-SAE – Vyrovná se s neúspěchem.

DJP-JAR – Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.

DJP-JAR – Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

DJP-JAR – Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.

DJP-PMP – Orientuje se v prostoru a rovině, rozlišuje a pojmenuje prostorové vztahy.

DDS-ASO – Poradí si v nové situaci.

DDS-ASO – Začlenění se do skupiny.

DDS-ASO – Přijímá různé sociální role.

DDS-ASO – Ovlivňuje směřování společné činnosti.

DDS-ASO – Navazuje a udržuje dětská přátelství.

DDS-ZEH – Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.

DDS-ZEH – Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.

DDS-ZEH – Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.

DDS-ZEH – Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.

DDS-ZEH – Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

DDS-SLK – Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.

DDS-SLK – Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

DDS-SLK – Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

DDS-SLK – Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

DAS-PSP – Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.

DAS-ZPO – Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

DAS-BCH – Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

DAS-BCH – Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

II. Tajemství modré pastelky

CESTA ZA POZNÁNÍM

Smysl a účel integrovaného bloku

- podporovat zvědavost, kladení otázek, hledání odpovědí, experimentování a ověřování řešení
- rozvíjet logické, matematické, konstrukční a infromatické myšlení v přirozených situacích

- seznamovat děti s materiály, nástroji, technikou, povoláními a jejich významem pro život
- rozvíjet orientaci v prostoru a čase, měření, třídění, porovnávání a práci podle instrukcí
- vést děti k bezpečnému chování v dopravě a při praktických činnostech

Očekávané výsledky učení

DJT-PHJ – Zvládá základy grafomotoriky.

DJT-PHJ – Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

DJT-PZI – Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.

DJT-OZD– Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

DJP-MOP – Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.

DJP-MOP – Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.

DJP-MOP – Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.

DJP-MOP – Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.

DJP-MOP – Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

DJP-MOP – Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.

DJP-MOP – Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.

DJP-MOP – Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.

DJP-MOP – Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.

DJP-MOP – Ověří správnost řešení.

DJP-PFT – Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.

DJP-JAR – Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

DJP-JAR – Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.

DJP-JAR – Formuluje instrukce a předává je ostatním.

DJP-PDO – Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.

DJP-PMP – Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.

DJP-PMP – Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.

DJP-PMP – Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.

DJP-PMP – Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.

DJP-PMP – Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.

DJP-PMP – Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.

DJP-PMP – Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.

DDS-ASO – Poradí si v nové situaci.

DDS-ASO – Ovlivňuje směřování společné činnosti.

DDS-ZKV – Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

DAS-PSP – Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.

DAS-PSP – Rozpoznává a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

DAS-PSP – Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

DAS-BCH – Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

DAS-BCH – Rozeznává některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

DAS-BCH – Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

DAS-BCH – Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

III. Tajemství bílé pastelky

PŘÍRODNÍ OBJEVITELÉ

Smysl a účel integrovaného bloku

- probouzet zájem o živou i neživou přírodu a její proměny
- rozvíjet smyslové vnímání, pozorování, porovnávání, třídění, badatelské dovednosti a práci s informacemi
- vést děti k péči o rostliny, živočichy a prostředí a k udržitelnému jednání
- podporovat pohyb venku, fyzickou zdatnost, obratnost a bezpečné chování v přírodním prostředí
- pomáhat dětem chápat vztahy mezi člověkem, přírodou a technikou

Očekávané výsledky učení

DJT-TSB – Zachovává správné držení těla.

DJT-TSB – Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DJT-PHJ – Zvládá základní pohybové dovednosti.

DJT-PHJ – Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.

DJT-PHJ – Vyhledává příležitosti k pohybu.

DJT-PZI – Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami.

DJT-FZD – Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.

DJT-FZD – Překonává fyzické překážky.

DJT-OZD – Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.

DJT-OZD – Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.

DJP-MOP – Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.

DJP-MOP – Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.

DJP-MOP – Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.

DJP-MOP – Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.

DJP-MOP – Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.

DJP-PFT – Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

DJP-JAR – Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

DJP-JAR – Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.

DJP-PMP – Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.

DJP-PMP – Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.

DJP-PMP – Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.

DJP-PMP – Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.

DJP-PMP – Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování.

DDS-ZEH – Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.

DDS-ZKV – Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.

DDS-ZKV – Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.

DAS-PSP – Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.

DAS-PSP – Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.

DAS-PSP – Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

DAS-PSP – Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

DAS-ZPO – Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

DAS-ZPO – Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

DAS-ZPO – Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

DAS-ZPO – Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.

DAS-ZPO – Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

DAS-ZPO – Respektuje různé formy života.

DAS-BCH – Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

DAS-BCH – Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

DAS-BCH – Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.

IV. Tajemství zelené pastelky

SVĚT FANTAZIE

Smysl a účel integrovaného bloku

- rozvíjet dětskou fantazii, tvořivost, estetické vnímání a schopnost sebevyjádření
- systematicky podporovat jazyk a řeč, předčtenářské dovednosti a pozitivní vztah ke knihám
- učit děti porozumět ději, postavám, emocím, příčinám a důsledkům a sdílet čtenářský zážitek
- rozvíjet dramatické, hudební, pohybové a výtvarné vyjadřování

- vést děti k bezpečnému a přiměřenému používání digitálních technologií a ochraně soukromí

Očekávané výsledky učení

DJT-TSB – Rozlišuje pomocí všech smyslů.

DJT-PHJ – Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.

DJT-PHJ – Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.

DJT-PHJ – Zvládá základy grafomotoriky.

DJT-PHJ – Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

DJP-SAE – Orientuje se v základních emocích a pocitech.

DJP-SAE – Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.

DJP-SAE – Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.

DJP-SAE – Vyrovná se s neúspěchem.

DJP-MOP – Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

DJP-MOP – Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.

DJP-MOP – Ověří správnost řešení.

DJP-PFT – Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.

DJP-PFT – Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

DJP-JAR – Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.

DJP-JAR – Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.

DJP-JAR – Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.

DJP-JAR – Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.

DJP-JAR – Rozpozná rým, rytmitizuje.

DJP-JAR – Vypráví jednoduchý děj.

DJP-JAR – Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.

DJP-JAR – Formuluje instrukce a předá je ostatním.

DJP-JAR – Rozliší český jazyk od jiných jazyků.

DJP-PDO – Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.

DJP-PDO – Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

DJP-PDO – Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.

DJP-PDO – Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.

DJP-PDO – Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.

DJP-PDO – Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

DJP-PMP – Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.

DDS-ASO – Přijímá různé sociální role.

DDS-ZEH – Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.

DDS-ZEH – Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.

DDS-SLK – Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

DDS-SLK – Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.

DDS-ZKV – Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

DDS-ZKV – Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

DDS-ZKV – Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

V. Tajemství žluté pastelky

CESTA TRADICEMI

Smysl a účel integrovaného bloku

- vytvářet vztah k místu, obci a regionu, ve kterém děti žijí
- umožnit dětem aktivně poznávat a spoluutvářet tradice školy, rodiny, obce a regionu
- rozvíjet respekt ke kulturní, jazykové a osobnostní rozmanitosti
- zprostředkovat kulturní dědictví prostřednictvím příběhů, hudby, tance, výtvarné a rukodělné tvorby
- propojovat mateřskou školu s rodinami, obcí a dalšími generacemi a posilovat sounáležitost

Očekávané výsledky učení

DJT-PHJ – Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.

DJT-PHJ – Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.

DJP-PFT – Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.

DJP-JAR – Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.

DJP-JAR – Rozpozná rým, rytmitizuje.

DJP-JAR – Vypráví jednoduchý děj.

DJP-JAR – Rozliší český jazyk od jiných jazyků.

DJP-PDO – Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

DDS-ZEH – Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.

DDS-SLK – Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.

DDS-SLK – Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.

DDS-SLK – Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.

DDS-ZKV – Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.

DDS-ZKV – Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

DDS-ZKV – Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.

DDS-ZKV – Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.

6.2 Plánování ve třídě

Třídní plánování vychází ze školního vzdělávacího programu, z vybraného integrovaného bloku nebo jeho části, z aktuálního složení třídy a z výsledků průběžného pedagogického diagnostikování. Je otevřeným pracovním materiálem pedagogů, který vzniká postupně a je průběžně doplňován a upravován podle potřeb, možností, zkušeností a zájmů dětí a podle aktuálních vzdělávacích příležitostí.

Pedagogové plánují vzdělávací nabídku společně a navazují na práci druhého pedagoga. Do plánování se podle svých možností zapojují také děti, případně asistent pedagoga. Na počátku tématu pedagogové zjišťují, co děti již vědí, jaké mají zkušenosti, co je zajímá a co by chtěly poznat, vyzkoušet nebo zažít. Tyto podněty využívají při dalším rozvíjení tématu a při přípravě vzdělávací nabídky. Třídní plán zachycuje zejména téma a jeho vazbu na integrovaný blok, vybrané očekávané výsledky učení, zvolené vzdělávací strategie, podněty a návrhy dětí, vzdělávací nabídku včetně center aktivit a následnou reflexi. Při plánování pedagogové zohledňují individuální potřeby dětí a podle potřeby diferencují náročnost činností, způsob zadání, pomůcky, organizaci, čas i míru podpory.

V souladu s principy programu Začít spolu je vzdělávací nabídka rozpracovávána zejména do center aktivit. V rámci obvyklého týdenního uspořádání je pondělí zpravidla věnováno společnému uvedení do tématu, zjišťování předchozích zkušeností, zájmů a otázek dětí a společnému plánování. V průběhu týdne je téma rozvíjeno prostřednictvím center aktivit a dalších forem vzdělávání. Pátek je zpravidla věnován společné reflexi, sdílení zkušeností a vyhodnocení toho, co děti

objevily, poznaly nebo se naučily. Toto uspořádání je flexibilní a pedagogové je přizpůsobují aktuální situaci, potřebám a zájmům dětí.

Plán není závazným scénářem. Pedagogové jej operativně přizpůsobují průběhu vzdělávání, reakcím dětí a aktuálním situacím. Plánované činnosti mohou měnit, přesouvat nebo vypouštět a využívat neplánované situace jako příležitosti k situačnímu učení. Délka tématu je orientační a přizpůsobuje se zájmu a potřebám dětí.

V průběhu realizace pedagogové sledují, které očekávané výsledky učení jsou cíleně podporovány, jaké vzdělávací strategie využívají a jaké důkazy o učení u dětí pozorují. Vzdělávací nabídku průběžně upravují na základě pozorování, pedagogického diagnostikování a reflexe vzdělávacího procesu.

Reflexe tematických částí probíhá průběžně a po jejich ukončení. Pedagogové vyhodnocují zejména vhodnost a přínos vzdělávací nabídky, zapojení a zájem dětí, naplňování očekávaných výsledků učení a potřebu dalšího rozvíjení tématu. Získané poznatky jsou východiskem pro další plánování a individualizaci vzdělávání.

Forma třídního plánování je společná pro obě třídy mateřské školy a je nastavena tak, aby byla pro pedagogy přehledná, funkční a administrativně přiměřená. Plán je veden elektronické podobě.

6.3 Programy realizované MŠ

1. Adaptační program

Hlavní smysl a účel

Usnadnit dítěti a jeho rodině vstup do mateřské školy a vytvořit podmínky pro bezpečnou, klidnou a individuálně přizpůsobenou adaptaci. První kontakt dítěte a rodičů s prostředím mateřské školy probíhá již při zápisu, kdy mají možnost prohlédnout si prostory MŠ, třídy a centra aktivit. V červnu se uskutečňuje informační setkání s rodiči nově přijatých dětí, na kterém jsou seznámeni s

organizací a chodem mateřské školy, denním režimem, způsobem vzdělávání a průběhem adaptačního období. V období prázdninového provozu mohou rodiče s dětmi navštívit školní zahradu.

Po nástupu dítěte respektujeme jeho individuální potřeby, tempo adaptace a dosavadní zkušenosti. Pedagogové podporují vytváření pocitu jistoty a bezpečí, navazování vztahů s dětmi i dospělými a postupnou orientaci v prostředí, režimu a pravidlech mateřské školy. Ve věkově smíšených třídách přirozeně využíváme také vrstevnickou pomoc. Důležitou součástí adaptačního procesu je partnerská spolupráce a průběžná komunikace s rodinou.

Očekávané výsledky učení

- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.
- Začlení se do skupiny.
- Přijímá různé sociální role.
- Navazuje a rozvíjí citové vazby.
- Vyjadřuje své potřeby, pocity a přání přiměřeným způsobem.
- Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- Poradí si v nové situaci.

2. Program „Společně s rodinou a obcí“

Hlavní smysl a účel

Podporovat sounáležitost dětí s rodinou, mateřskou školou, obcí a místem, ve kterém žijí, seznamovat děti s místními a kulturními tradicemi a vytvářet příležitosti ke společnému setkávání dětí, rodičů, pedagogů a dalších obyvatel obce.

Mateřská škola se v průběhu roku aktivně zapojuje do kulturního a společenského života obce. K pravidelným aktivitám patří vánoční a velikonoční dílničky,

vystoupení dětí při rozsvěcování vánočního stromu, zapojení do vánočního jarmarku a Dne rodiny. Součástí programu je také slavnostní loučení s předškoláky, které symbolicky završuje jejich období v mateřské škole a podporuje pozitivní přechod do další etapy vzdělávání.

Děti se podle svých možností zapojují do příprav, tvoření, výzdoby, vystoupení a dalších společných činností. Aktivita nejsou vnímány pouze jako jednorázové akce, ale jsou přirozeně propojovány se vzdělávacím obsahem, zejména s integrovaným blokem Cesta tradicemi.

Očekávané výsledky učení

- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.
- Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.
- Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky a technikami.
- Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- Přijímá různé sociální role.
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.
- Přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění.

3. Edukativně stimulační program pro předškoláky a jejich rodiče

Hlavní smysl a účel

Podporovat všestranný rozvoj dětí v posledním roce předškolního vzdělávání, jejich připravenost na přechod do základní školy a aktivní spolupráci mateřské školy s rodinou.

Edukativně stimulační skupinky jsou určeny předškolním dětem a jejich rodičům.

Dítě pracuje společně s rodičem a pedagogem na činnostech zaměřených zejména

na řeč a komunikaci, zrakové a sluchové vnímání, grafomotoriku, pozornost a paměť, prostorovou a časovou orientaci, předčtenářské a předmatematické dovednosti, samostatnost a pracovní návyky.

Program respektuje individuální možnosti a tempo dítěte a vychází také z poznatků pedagogického diagnostikování. Rodičům poskytuje možnost lépe poznat způsob, jakým se jejich dítě učí, sledovat jeho pokroky a získávat inspiraci pro přirozenou podporu dítěte v domácím prostředí.

Očekávané výsledky učení

- Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.
- Zvládá základy grafomotoriky.
- Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
- Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
- Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- Ověří správnost řešení.

4. Kulturní a preventivní program

Hlavní smysl a účel

Obohacovat vzdělávací nabídku mateřské školy o kulturní, umělecké a preventivně zaměřené aktivity, které dětem zprostředkovávají nové zážitky a zkušenosti a přispívají k jejich osobnostnímu, sociálnímu a kulturnímu rozvoji.

Mateřskou školu v průběhu školního roku navštěvují různé divadelní a další kulturní soubory a organizace s programy přiměřenými věku dětí. Nabídka může zahrnovat divadelní představení, pohádky, hudební a interaktivní pořady i

preventivně zaměřené programy. Jejich konkrétní výběr vychází z aktuálních potřeb dětí, vzdělávacího obsahu a vhodnosti nabízeného programu.

Kulturní část podporuje vztah dětí k divadlu, hudbě, literatuře a dalším formám umění, rozvíjí fantazii, estetické vnímání, schopnost naslouchat, porozumět příběhu a sdílet své zážitky. Preventivní programy přibližují dětem věkově přiměřenou a prožitkovou formou témata související zejména s bezpečným chováním, mezilidskými vztahy, zdravím, prevencí rizikových situací a ochranou vlastního bezpečí.

Očekávané výsledky učení

- Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
- Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
- Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
- Vypráví jednoduchý děj.
- Orientuje se v základních emocích a pocitech.
- Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
- Identifikuje rizika a učí se na ně přiměřeně reagovat.
- Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

Konkrétní podoba a způsob realizace dalších projektů a aktivit vycházejí z aktuálních potřeb, zájmů a podnětů dětí a jsou v kompetenci pedagogů jednotlivých tříd.

7. AUTOEVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Autoevaluace mateřské školy je systematický a pravidelný proces hodnocení kvality podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání. Poskytuje škole zpětnou vazbu o naplňování vize a cílů školního vzdělávacího programu a je východiskem pro plánování dalšího rozvoje školy a přijímání opatření ke zkvalitňování vzdělávání.

Autoevaluace je realizována ve spolupráci vedení školy, pedagogických a podle povahy hodnocené oblasti také nepedagogických pracovníků, dětí a zákonných zástupců. Výsledky vlastního hodnocení jsou projednávány pedagogickým týmem a využívány při úpravách ŠVP, třídním plánování, individualizaci vzdělávání a stanovování dalších cílů školy.

7.1 Plán autoevaluace

Plán autoevaluace vymezuje oblasti a cíle hodnocení, kritéria, podle nichž je kvalita posuzována, metody a nástroje sběru informací, termíny a frekvenci hodnocení a odpovědnost jednotlivých pracovníků.

Oblast autoevaluace	Cíl autoevaluace	Kritéria	Metody a nástroje	Termín / frekvence	Odpovědnost
Podmínky vzdělávání	Ověřovat, zda psychosociální, organizační, personální, životosprávné a věcné podmínky vytvářejí bezpečné, podnětné a respektující prostředí pro vzdělávání všech dětí.	Děti se cítí bezpečně a přijímané; režim respektuje individuální potřeby; prostředí podporuje samostatnost a volbu; materiální vybavení je dostupné, bezpečné a účelně využívané; organizace umožňuje individualizaci, spolupráci a pobyt venku.	Průběžné pozorování; hospitace a vzájemné následky; pedagogické rady; kontrola prostředí a vybavení; rozhovory s pracovníky; zpětná vazba dětí a rodičů; analýza podnětů a stížností.	Průběžně; souhrnně 1× ročně (červen)	Ředitelka školy, zástupkyně ředitelky pro MŠ, pedagogové; dle oblasti provozní pracovníci
Průběh vzdělávání a vzdělávací strategie	Vyhodnocovat kvalitu pedagogické práce a uplatňování vzdělávacích strategií podporujících aktivní učení, samostatnost, spolupráci, klíčové kompetence a základní gramotnosti.	Vzdělávání vychází z potřeb, možností a zájmů dětí; pedagogové využívají prožitkové, situační, kooperativní a badatelské učení; děti mají možnost volby; centra aktivit jsou smysluplně využívána; chyba je přijímána jako součást učení; pedagog poskytuje dětem průběžnou zpětnou vazbu.	Hospitace; vzájemné následky; reflexe pedagogů; rozbor třídního plánování; pedagogické rady; ukázky dětských činností a výstupů; rozhovory s dětmi.	Průběžně; hospitace dle plánu; souhrnně 1× ročně (červen)	Ředitelka školy, zástupkyně ředitelky pro MŠ, pedagogové
Naplňování vize, cílů a profilace školy	Zjišťovat, zda každodenní praxe odpovídá vizi školy a principům programu Začít spolu.	Děti jsou vedeny k samostatnosti, zvědavosti, spolupráci a odpovědnosti; jsou využívána centra aktivit a možnost volby; funguje vrstevnické učení ve věkově smíšených třídách; vzdělávání je propojeno s reálným životem, přírodou, obcí a regionálními tradicemi.	Hospitace; analýza třídních plánů a projektů; pedagogické rady; reflexe pedagogů; fotodokumentace a portfolia; zpětná vazba rodičů a dětí.	Průběžně; souhrnně na konci školního roku	Zástupkyně ředitelky pro MŠ, pedagogický tým

Oblast autoevaluace	Cíl autoevaluace	Kritéria	Metody a nástroje	Termín / frekvence	Odpovědnost
Pedagogické diagnostikování a individualizace	Ověřovat funkčnost pedagogického diagnostikování a jeho skutečné využívání při plánování a individualizaci vzdělávání.	Záznamy zachycují individuální pokrok dítěte; dítě není porovnáváno s ostatními; diagnostické informace jsou pravidelně aktualizovány; zjištění se promítají do náročnosti úkolů, organizace, pomůcek, míry podpory a vzdělávací nabídky; portfolio dokládá proces učení dítěte.	Analýza diagnostických záznamů a portfolií; pozorování; konzultace pedagogů; hospitace; rozbor plánování; rozhovory se zákonnými zástupci.	Průběžně; záznamy aktualizovány dle potřeby, nejméně 2× ročně	Pedagogové jednotlivých tříd; kontrola zástupkyně ředitelky pro MŠ
Výsledky vzdělávání dětí	Sledovat pokroky dětí a míru, v níž jsou průběžně podporovány očekávané výsledky učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích.	Každé dítě vykazuje pokrok odpovídající jeho individuálním možnostem; pedagogové znají silné stránky i oblasti potřebující podporu; získané informace využívají při dalším plánování; děti jsou přiměřeně zapojovány do sebehodnocení a práce s portfoliem.	Systematické pozorování; diagnostické portfolio; analýza dětských prací a výstupů; rozhovor s dítětem; sebehodnocení dítěte; konzultace pedagogů a zákonných zástupců.	Průběžně; souhrnné vyhodnocení nejméně 2× ročně	Pedagogové jednotlivých tříd
Vzdělávací obsah a třídní plánování	Ověřovat funkčnost flexibilních integrovaných bloků a kvalitu jejich rozpracování na úrovni tříd.	Témata vycházejí ze života, zkušeností a zájmů dětí; bloky jsou flexibilně propojovány; plánování reaguje na aktuální situaci a diagnostická zjištění; jsou cíleně podporovány OVU; pedagogové sledují důkazy o učení a využívají je pro další plánování.	Analýza třídních plánů; pedagogické rady; reflexe realizovaných témat a center aktivit; hospitace; ukázky dětských výstupů; diagnostická portfolia.	Po ukončení tématu / průběžně; souhrnné 1× ročně (červen)	Pedagogové tříd, zástupkyně ředitelky pro MŠ
Spolupráce se zákonnými zástupci a partnery	Vyhodnocovat kvalitu partnerské komunikace s rodinami a přínos spolupráce s obcí, ZŠ a dalšími partnery.	Komunikace je otevřená, respektující a srozumitelná; rodiče mají možnost konzultací a zapojení do života MŠ; podněty rodičů jsou vyhodnocovány; spolupráce se ZŠ podporuje plynulý přechod dětí; aktivity s obcí a partnery smysluplně obohacují vzdělávání.	Rozhovory a konzultace; účast rodičů na akcích; analýza podnětů; pedagogické rady; vyhodnocení společných akcí a programů.	Průběžně; souhrnné 1× ročně	Ředitelka školy, zástupkyně ředitelky pro MŠ, pedagogové
Profesní rozvoj a spolupráce pedagogického týmu	Podporovat profesní učení pedagogů, sdílení zkušeností a jednotné pedagogické působení.	Pedagogové spolu plánují a reflektují; využívají vzájemné následky a sdílení dobré praxe; DVPP vychází z potřeb školy a dětí; nové poznatky jsou přenášeny do praxe; tým se shoduje na základních principech a pravidlech pedagogické práce.	Pedagogické rady; individuální a týmová reflexe; plán DVPP; vzájemné následky; hospitace; sdílení výstupů ze vzdělávání;	Průběžně; vyhodnocení 1× ročně (červen)	Ředitelka školy, zástupkyně ředitelky pro MŠ, pedagogové
Školní vzdělávací program	Vyhodnocovat funkčnost, srozumitelnost a aktuálnost ŠVP a jeho soulad s reálnou pedagogickou praxí.	ŠVP je srozumitelný a využitelný pro pedagogický tým; odpovídá aktuálním personálním a materiálním podmínkám; naplňuje stanovenou vizi a cíle; vzdělávací strategie, diagnostikování a individualizace jsou funkční; vzdělávací obsah je aktuální a využitelný v třídním plánování.	Analýza ŠVP; pedagogické rady; výsledky dílčích oblastí autoevaluace; výsledky externího hodnocení ČŠI; připomínky pedagogů a dalších aktérů.	Průběžně při změnách; celkové vyhodnocení dle doby platnosti ŠVP	Ředitelka školy, zástupkyně ředitelky pro MŠ, pedagogický tým

7.2 Vyhodnocování autoevaluace

Získané informace jsou průběžně analyzovány a porovnávány se stanovenými cíli a kritérii. Pedagogický tým identifikuje silné stránky, oblasti vyžadující další podporu a navrhuje konkrétní opatření.

Souhrnné výsledky autoevaluace jsou projednávány na pedagogické radě. Přijatá opatření se promítají do dalšího plánování, organizace vzdělávání, profesního rozvoje pedagogů a podle potřeby také do úprav ŠVP.

Při vyhodnocování školy jsou zohledňovány také výsledky externího hodnocení České školní inspekce a relevantní zpětná vazba zákonných zástupců, dětí a dalších aktérů vzdělávání.

7.3 Hodnocení výsledků vzdělávání a pedagogická diagnostika

Hodnocení výsledků vzdělávání je součástí pedagogického diagnostikování. Pedagogové průběžně a systematicky sledují pokroky dítěte ve vztahu k očekávaným výsledkům učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích, vždy s respektem k jeho individuálním možnostem, potřebám a tempu vývoje.

Informace o dítěti jsou zachycovány v diagnostických záznamech a portfoliu dítěte. Portfolio může obsahovat dětské práce, záznamy pozorování, fotografie či další doklady procesu učení. Do práce s portfoliem je přiměřeně zapojováno také dítě; podle potřeby jsou jeho pokroky konzultovány se zákonnými zástupci.

Zjištění z pedagogického diagnostikování slouží především k plánování další vzdělávací nabídky, individualizaci, volbě vhodné míry podpory a k poskytování zpětné vazby dítěti a jeho zákonným zástupcům. Dítě není hodnoceno ve srovnání s ostatními dětmi, ale ve vztahu k vlastnímu pokroku.

7.4 Vyhodnocování a úpravy ŠVP

Školní vzdělávací program je vyhodnocován z hlediska jeho funkčnosti, srozumitelnosti a aktuálnosti, naplňování vize a cílů, kvality podmínek vzdělávání, využívání vzdělávacích strategií, funkčnosti pedagogického diagnostikování a individualizace a aktuálnosti vzdělávacího obsahu.

Na základě výsledků autoevaluace, externího hodnocení, změn RVP PV, právních předpisů nebo podmínek školy jsou navrhovány a realizovány potřebné úpravy ŠVP. Změny jsou prováděny tak, aby byla zachována jednoznačnost dokumentu a bylo zřejmé, od kdy jsou účinné.